

Điều hành lãi suất của ngân hàng trung ương ở một số nước phát triển và tham khảo cho Việt Nam

NGUYỄN QUỐC PHÓNG*

NGUYỄN ĐẮC HÙNG**

Tóm tắt: Từ đầu năm 2022, các ngân hàng trung ương một số nền kinh tế lớn dần trở lại điều hành chính sách tiền tệ trong điều kiện bình thường. Tuy nhiên, những diễn biến mới nhất của tình hình chính trị, thị trường tài chính quốc tế lại đặt ra những thách thức mới như xung đột quân sự giữa Nga và Ukraine, giá dầu thô và giá gas trên thị trường quốc tế giao động mạnh và khó dự đoán, lạm phát tại nhiều quốc gia tăng lên mức kỷ lục. Diễn biến đó làm giảm triển vọng tăng trưởng GDP của các nền kinh tế lớn cũng như toàn cầu. Vậy các ngân hàng trung ương trên thế giới điều hành lãi suất như thế nào? Lạm phát của Việt Nam và điều hành chính sách tiền tệ của Ngân hàng nhà nước Việt Nam ra sao trong bối cảnh mới, góp phần đạt được các mục tiêu kinh tế vĩ mô của nền kinh tế theo Nghị quyết của Chính phủ? Bài viết tập trung vào nội dung này của ngân hàng trung ương các nền kinh tế phát triển trên thế giới, đưa ra dự báo và khuyến nghị cho Việt Nam.

Từ khóa: Ngân hàng trung ương, điều hành lãi suất, lạm phát, Việt Nam.

1. Cơ sở lý thuyết của nghiên cứu

1.1. Lạm phát và điều hành chính sách tiền tệ của ngân hàng trung ương

Mục tiêu cao nhất trong điều hành chính sách tiền tệ của ngân hàng trung ương (NHTW) các nền kinh tế trên thế giới là kiểm soát lạm phát. Trong đó, lãi suất chủ đạo, lãi suất cơ bản là công cụ quan trọng nhất được NHTW sử dụng để tác động vào các khối tiền tệ, tác động vào lãi suất trong nền kinh tế. Do đó, trong điều hành chính sách tiền tệ, NHTW các nền kinh tế phải dự báo diễn biến của lạm phát trên cơ sở

đưa ra biện pháp điều hành lãi suất cụ thể của mình. Đối với các nền kinh tế phát triển, NHTW thường đưa ra mục tiêu lạm phát trong điều hành chính sách tiền tệ (CSTT), trên cơ sở phân tích các yếu tố kinh tế vĩ mô trong và ngoài nước: Tăng trưởng kinh tế (GDP), thất nghiệp hay việc làm mới được tạo ra, chỉ số sản xuất, sức mua trên thị trường xã hội, tỷ giá, chỉ số giá tiêu dùng (CPI)...

Trong khi đó, lạm phát có nhiều cách phân loại với các tên gọi khác nhau: lạm phát cơ bản, lạm phát lõi, lạm phát tiêu dùng...; Song bản chất đó là sự tăng giá tiêu dùng trên thị trường xã hội trong một thời gian nhất định. Theo đó, đo lường lạm phát thường được sử dụng là CPI

*** Trường Đại học kỹ thuật Hưng Yên